

FARMACEUTSKI TEHNIČAR

STRUČNO INFORMATIVNI ČASOPIS FARMACEUTSKIH TEHNIČARA HRVATSKE

rujan – prosinac 2025.

Nakladnik HRVATSKO DRUŠTVO
FARMACEUTSKIH TEHNIČARA
Vlaška 81.a, 10 000 Zagreb
e-pošta: tajnik@hdfh.hr
OIB 83131423239

Predsjednica HDFS-a Svjetlana Jakovac
e-pošta: predsjednik@hdfh.hr
091/5636765

Glavna i odgovorna urednica Kristina Miković
e-pošta: urednistvo@hdfh.hr
091/5382428

Uređivački odbor Ana Bilić
Sanja Debeljak
Martina Gal
Jelena Koljanin
Sandra Martinec

Adresa uredništva Zagreb, Vlaška 81a (dvorište)
IBAN HR3423600001101240952
s naznakom za "Tehničar"
e-pošta: urednistvo@hdfh.hr

Lektura Damir Maligec

Tehničko uređenje Sveučilišna tiskara d.o.o., Zagreb

Tisak Sveučilišna tiskara d.o.o., Zagreb
Trg Republike Hrvatske 14

*„Za sreću su potrebni samo
dobro zdravlje i slabo pamćenje.“*

Ernest Hemingway

*sreću su potrebni samo d
avlje i slabo pamćenje za s
potrebni samo dobro zdro*

NAJNOVIJE OTKRIĆE U DOJENAČKIM MLIJEČNIM PRIPRAVCIMA

SINERGITY™

6
HMo®

Novi NAN® SUPREMEPRO sa SINERGITY™,
omogućuje sinergiju u prehrani za cjeloživotno zdravlje.

SAMO U LJEKARNAMA

Poštovani kolege i kolegice,
poštovani čitatelji!

S ponosom vam predstavljamo novo izdanje časopisa Farmaceutski tehničar, koje okuplja znanje, iskustvo i posvećenost naše struke. Farmaceutski tehničari neizostavan su dio zdravstvenog sustava – svojim radom povezuju znanstvenu preciznost s ljudskim pristupom, a profesionalnu odgovornost s brigom za svakog pacijenta. U ovom broju donosimo stručne članke koji će vam pomoći u svakodnevnom radu. Posebnu pozornost posvetili smo i cijeloživotnom učenju, jer znanje u farmaciji nikada ne miruje – ono se razvija zajedno s potrebama društva i napretkom znanosti. Pozivamo vas da nam se pridružite na Stručnom skupu u organizaciji Hrvatskog društva farmaceutskih tehničara pod nazivom:

LJEPOTA ZDRAVLJA - Za zdravlje danas i sutra

Stručni skup će se održati **23. – 26. 4. 2026. u Puli, u hotelima Plaza Histria i Plaza Arena.**

Istodobno, željeli smo otvoriti prostor i za priče koje nadahnjuju – iskustva naših kolega, dobre prakse iz ljekarni te trenutke koji podsjećaju da je iza svakog lijeka čovjek, a iza svakog pacijenta priča. Upravo u tim susretima stručnost dobiva toplinu, a svakodnevni zadaci smisao.

Sretan i čestit Božić te puno zdravlja, mira i blagostanja te sretnu Novu godinu želim svim kolegicama i kolegama i njihovim obiteljima te poslovnim partnerima!

Kristina Miković,
glavna i odgovorna urednica

SRETAN BOŽIĆ
— I —
USPJEŠNU

NOVU 2026. GODINU

želi Vam

*Uredništvo časopisa
Farmaceutski tehničar*

ZDRAV ODNOS PREMA POSLU FARMACEUTSKOG TEHNIČARA – TREBA LI POSAO IMATI SMISAO?

* A. Ramić

Vjerojatno se sjećate sveopće karantene koju smo proživljavali tijekom pandemije. U tom cirkusu i ludilu mogli ste uočiti da su napokon u prvi plan došla zanimanja koja rade izravno s ljudima i pružaju im usluge koje su neophodne za život i zdravlje.

Ono što mi je upalo u oči da su sva ta zanimanja od esencijalne važnosti za funkcioniranje društva, ali da su to uglavnom slabo cijenjena i još slabije plaćena zanimanja.

Većina ljudi danas radi u neesencijalnim strukama, na radnim mjestima koja su manje više izmišljena i u svojoj biti vrlo upitne korisnosti i smislenosti. U literaturi se ta zanimanja opisuju kao *“bullshit jobs”*.

Dok za moj posao svakako ima dvojbi po tom pitanju, mislim da se možemo složiti da za radno mjesto farmaceutskog tehničara nema mjesta takvoj dvojbi.

Nažalost, bez obzira na esencijalnost i bitnost posla farmaceutskog tehničara, taj posao ipak može biti izvor frustracija i nezadovoljstva.

Kako to?

Razmišljanje o poslu farmaceutskog tehničara – ima li mjesta *“filozofiranju”*?

U ljekarni se svakodnevno prepliću stručnost, odgovornost i empatija, puno operativnih zadataka i nestrpljivi pacijenti koji uporno *“kapaju”* pa ne stignete zastati i zapitati se: Što zapravo tražim od svog posla? Treba li on imati dublji smisao – nešto veće od mene – ili je dovoljno da me ispunjava, da mi daje osjećaj korisnosti, zadovoljstva, povezanosti? Ili oboje? Što ako ne osjećam niti jedno od toga?

Pitanje smisla i ispunjenosti u poslu nije *“filozofiranje”*, već sve važniji aspekt očuvanja mentalnog zdravlja, motivacije i profesionalnog razvoja.

* Alan Ramić, PROGRESSUS, udruga za promicanje razvoja ljekarnika i zdravog života

Što znači da je posao “smislen”?

Smisao u poslu podrazumijeva osjećaj da ono što radimo ima svrhu koja nadilazi nas same. To može biti:

- doprinos zdravlju ljudi
- pripadnost nečemu većem (zdravstveni sustav, ljekarnička ustanova, zajednica, profesija...)
- osjećaj da radimo nešto što je moralno ispravno.

Za mnoge farmaceutske tehničare smisao proizlazi iz činjenice da pomažu pacijentima, olakšavaju njihove tegobe, objašnjavaju terapiju, umiruju njihove strahove... koliko god to bilo iscrpljujuće i fizički i mentalno.

Smisao je često povezan s vrijednostima – kad je ono što radimo u skladu s onim u što vjerujemo i što nam je u životu bitno, o čemu smo pisali u ovoj seriji članaka. Kada su osobne vrijednosti usklađene s vrijednostima radnog mjesta i struke – osjećamo da to što radimo “ima smisla” i da je svrsishodno.

Što znači da je posao “ispunjavajući”?

Ispunjenost u poslu češće je povezana sa subjektivnim doživljajem zadovoljstva, angažiranosti i smislenog korištenja vlastitih sposobnosti. Posao nas može ispunjavati ako:

- imamo dobre odnose s kolegama
- osjećamo napredak i razvoj
- imamo prilike za učenje kroz nove izazove (pa i probleme)
- možemo nešto obaviti s osjećajem postignuća, kada vidimo rezultat svog rada
- imamo trenutke opuštenosti, smijeha i ugone, bez straha od osude.

Za razliku od smisla koji često proizlazi iz vanjskih čimbenika (npr. svrha, utjecaj), ispunjenost više dolazi iznutra – iz osjećaja da radimo posao koji nam “leži”, u kojemu se osjećamo dobro, da napredujemo i razvijamo se (ako nas to motivira), da imamo prostora za pokazati sebe, biti kreativan, opustiti se, našaliti, podružiti... ovisno o tome kakvi su nam osobni motivatori.

Može li posao imati jedno bez drugoga, npr. biti smislen, ali ne i ispunjavajući?

Da. Posao može biti smislen, ali ne ispunjavajući – npr. znamo da radimo važan posao, ali smo iscrpljeni, nevidljivi u timu, neprepoznati od društva ili smo stalno pod pritiskom “planova i ciljeva” kojima ne bi trebalo biti mjesta u ljekarni.

Ova kombinacija je vjerojatno češća nego što bismo to svi htjeli sami sebi priznati. Većina nas prepoznaje smislenost posla farmaceutskog tehničara, ali često taj posao nije ispunjavajući za samog tehničara. Ovom problemu ćemo se detaljnije posvetiti u ovom tekstu.

Suprotno tome, posao može biti ispunjavajući, ali ne smislen – npr. imamo dobru atmosferu i fleksibilnost, ali osjećamo da radimo nešto površno, bez stvarnog doprinosa.

Ovo je, nadam se, rijetka situacija u kojoj se posao sveo na to da samo odradimo svoje ili malo manje od toga, sa što manje angažiranosti te da čim prije dočekamo mirovinu.

Idealna je situacija kada posao istodobno nosi i smisao i ispunjenost – tada je motivacija stabilna, a otpornost (robusnost, rezilijentnost) na stres veća.

Ova je situacija poželjna i za tehničara i za poslodavca, kao i za pacijente i društvo kojemu pripadamo. Međutim, ova situacija nije redovita pojava.

Što to znači za farmaceutske tehničare?

U realnosti ljekarni, gdje su česte promjene u timu i načinu rada, kronični nedostatak vremena, stres zbog zahtjevnih pacijenata ili suviše administracije, lako je izgubiti i osjećaj smislenosti i osjećaj ispunjenosti.

Smisao nije toliko u poslu samom, nego više u načinu na koji ga doživljavamo. Isti posao može za jednu osobu biti izvor inspiracije, a za drugu izvor stresa i frustracije. Razlika nije samo u vanjskim okolnostima, nego i u unutarnjoj povezanosti s onim što radimo npr. kakav imamo stav prema poslu.

Kako povećati i njegovati osjećaj smislenosti posla?

Da ponovimo, smislenost posla proizlazi iz osjećaja (tj. činjenice) da ono što radimo ima svrhu koja nadilazi nas same.

Ako smo u stresu i “u egu”, tada smo usmjereni sebi samima, mislimo o tome kako je nama teško, kako smo mi žrtva sustava, pacijenata, lošeg šefa... i stavljamo se u ulogu žrtve i time padamo u zamku trokuta drame.

U trokutu drame postoje tri tipova uloga koje igramo manje više cijeli život: žrtva, heroj i zločinac.

Često padamo u ulogu žrtve (jadni mi, našu struku nitko ne priznaje, pacijenti su sve gori, sve smo stariji, sve nam je teže...).

Goniči/zločinci su posvuda: pacijenti, šefovi, sustav... stalno imamo priliku pasti u ulogu žrtve. A ponekad smo i mi sami smo zločinci, samo što to rijetko prepoznajemo.

Žrtva obično pasivno čeka, jadikuje, traća i manje više daje si dopuštenje da ne poduzima ništa i nada se tome da će se pojaviti neki heroj koji će riješiti tu situaciju ili čudo, npr. da će se ljudi promijeniti.

Dokle god smo u egu i stresu, tj. dokle god smo nesvjesni, drama se odvija bez prestanta, tj. do mirovine, kada kreću neke nove drame.

Kako prekinuti ovaj “začarani trokut”?

Stanite. Umirite misli. Prepoznajte ih. Prepoznajte svoje emocije, osvijestite ih. Prošećite. Otiđite sami u prirodu, u šetnju ili negdje na mirno mjesto i pokušajte doći do odgovora na neka od ovih pitanja.

- Što me u ovom poslu pokreće?
- U kojim trenucima osjećam da moj rad ima smisla?
- Kome sve pomažem radeći ovaj posao?
- Kome sam jučer/danas konkretno pomogla i kako?
- Kada osjećam da ovaj posao ima smisla?
- Što mi (barem ponekad) daje energiju u ovom poslu?

Postoje brojni načini da njegujete smislenost posla:

- Povezivanje s pacijentima – u ovo nehumano doba, odvojite trenutak za topli pozdrav, pogled u oči i iskrenu brigu barem za nekoliko pacijenata dnevno. Postavite neko dublje i osobnije pitanje, barem jednom pacijentu dnevno i promatrajte što se događa.
- Podsjećanje na svrhu – vodite mali “dnevnik smisla” u koji jednom tjedno zapišete situaciju kada ste nekome zaista pomogli. Ako vam je to preambiciozno, barem na tjednoj razini zastanite i sjetite se kome ste ovaj dan ili tjedan pomogli. Ako ste spremni – podijelite to u timu uz kavicu umjesto da pričate o užasnoj političkoj situaciji u svijetu, a i bliže.
- Učenje o lijekovima i bolestima – nemojte stati s učenjem temeljnih stvari. Nikada.
- Dijeljenje znanja s kolegama – organizirajte kratke interne edukacije (npr. “petominutna tema tjedna”) kako bi cijeli tim napredovao. Rotirajte tu ulogu u timu na tjednoj bazi. Kreirajte neke nove timske rituale i procese učenja i razmjene znanja i iskustva (u redu, razonodite se malo neobveznim tračanjem, ali – umjereno).
- Sudjelovanje u humanitarnim ili preventivnim akcijama – sudjelujte u akcijama mjerenja tlaka, šećera ili prikupljanja pomoći, pokrenite aktivnosti koje su vama bitne i za koje imate poriv (npr. u vezi bolesti od koje bolujete vi sami ili netko vama blizak).

Kako povećati osjećaj ispunjenosti?

Ispunjenost je “unutarnji posao” te je povezana s osobnim doživljajem zadovoljstva, angažiranosti i smislenog korištenja vlastitih sposobnosti.

Osjećaj ispunjenosti poslom je u vašoj “zoni utjecaja”. To je ono na što vi možete utjecati: kako gledate na sebe, svoj posao. Nemojte se okupirati stvarima na koje ionako ne možete utjecati: politika i kriminal, zdravstveni sustav i kriminal... Usmjerite svoje vrijeme i pomnost prema onome na što možete utjecati, npr. nova ponašanja i rituali, više odmora i razbibrige, više humora i radosti...

Osjećaj ispunjenosti poslom možete produbiti na neki od sljedećih načina:

- Uvođenje mini rituala koji osvježavaju dan – kreirajte svoj kratki ritual: na primjer, kad krenete na stanku, sjednite minutu i udahnite na dva, izdahnite na četiri. Ili pripremite šalicu čaja koju pijete s osmijehom zajedno s kolegom. Takvi mali trenutci prekidaju monotoniju i unose prisutnost u posao. Razgovarajte o nečemu lijepom i smislenom.
- Učenje i eksperimenti su prilike za rast – postavite jedan konkretan cilj vezan uz učenje: npr. naučiti novu vještinu vezanu uz struku ili rad s pacijentima. To može biti jednostavni eksperiment tipa: “Danas ću svaku interakciju s pacijentom završiti osmijehom” i promatrajte što se događa s vama unutra. Ili probajte takav ili sličan pokus izvesti barem prvih 30 minuta u radnom danu.
- Uređivanje radnog prostora – mali detalji poput cvijeta, motivacijske poruke ili uredne radne plohe mogu podići raspoloženje. I danas se sjećam kako je moja prijateljica i kolegica tehničarka Lidija donijela u ljekarnu predivne sunckokrete iz svog vrta te kako su izgledali kada ih je kroz izlog ljekarne obasjalo sunce.
- Traženje i pružanje povratne informacije – upitajte kolege i “nadređene” što radite dobro i gdje se možete poboljšati. Ako su otvoreni, pružite i vi njima povratnu informaciju.
- Prakticiranje mikro-stanke – svjesno odvojite 1 – 2 minute za duboko disanje ili istezanje tijekom dana.
- Slavljenje malih uspjeha – prepoznajte i obilježite trenutke kada ste nekome pomogli ili nešto dobro odradili. Idealno je to podijeliti s timom.

Zaključak: Ne traži se savršen posao, nego zdrava veza s poslom.

Ako vam je tekst bio predugačak, slijedi nekoliko prijedloga kako svakodnevicu učiniti smislenijom i ispunjavajućom:

- Prisjetite se pacijenata kojima ste stvarno pomogli – neka vas to podsjeti za što ste ovdje.
- Vježbajte zahvalnost – primijetite barem jednu stvar dnevno zbog koje ste ponosni na svoj rad.
- Razgovarajte s kolegama o dubljim temama, a ne samo o smjenama i problemima.
- Dajte si dopuštenje za odmor i regeneraciju – ispunjenost ne dolazi ako izgarate na poslu.

- Uvedite male rituale – šalica čaja u miru, smijeh s kolegicom, kratak razgovor s pacijentom koji vas podsjeti na ljudskost u poslu.

Umjesto da tražimo “idealni posao” koji će nam dati sve – i smisao i ispunjenost – možemo razvijati odnos prema vlastitom poslu koji je živ, fleksibilan i svjestan. Kao u svakom odnosu i u odnosu prema poslu ima faza umora, kriza, dosade – ali i obnove, povezanosti i rasta.

Za farmaceutskog tehničara, posao nije samo niz zadataka. To je poziv – da budemo blizu ljudima kad su ranjivi, da unesemo jasnoću u more informacija, utješimo preplašene...

I upravo tu, u toj jednostavnosti i prisutnosti, često leži i smisao i ispunjenost poslom farmaceutskog tehničara.

Dobro je da posao ima smisla, samo nemojte dopustiti da vam posao postane smisao. To potražite negdje drugdje.

NUTRICIONISTIČKI KUTAK U LJEKARNI – BUDUĆNOST MEĐUPROFESIONALNE SURADNJE

* T. Vrcelj

Sve veći interes građana za zdravu prehranu, dodatke prehrani i prevenciju bolesti potaknuo je promjene u svakodnevnoj praksi zdravstvenih djelatnika. Ljekarna, kao jedno od najdostupnijih mjesta zdravstvene skrbi, prirodno se pozicionira kao prostor gdje se mogu povezati različiti stručnjaci u službi poboljšanja zdravlja pacijenata. U tom smislu, ideja o “nutricionističkom kutku” unutar ljekarne nameće se kao inovativno i korisno rješenje za jačanje međuprofesionalne suradnje – posebice između farmaceutskih tehničara i nutricionista.

Farmaceutski tehničari često su prvi kontakt pacijenta sa zdravstvenim sustavom. Kroz svakodnevne razgovore s pacijentima prepoznaju pitanja i potrebe vezane uz prehranu, nedostatke vitamina i minerala, ili pak potencijalne interakcije hrane i lijekova. Međutim, njihova edukacija ne pokriva dubinski aspekt prehrane, što otvara prostor za suradnju s nutricionistima, koji svojim znanjem mogu nadopuniti savjetodavnu ulogu ljekarne (Tucker *et al.*, 2019).

Uspostava “nutricionističkog kutka” u ljekarni može uključivati kratke individualne konzultacije s nutricionistom, zajedničke edukativne radionice, tiskane brošure ili savjetovanje o dodatcima prehrani u kontekstu specifičnih zdravstvenih stanja. Takva suradnja omogućila bi pacijentima personaliziran pristup, a farmaceutskom osoblju dodatnu sigurnost i stručnu podršku u svakodnevnom radu.

Osim koristi za pacijente, međuprofesionalna suradnja povećava učinkovitost sustava primarne zdravstvene zaštite, jer se na jednom mjestu mogu prevenirati zdravstveni problemi i smanjiti pritisak na liječnike opće prakse (Dine *et al.*, 2016). Suradnja nutricionista i farmaceutskih tehničara u okviru ljekarne može doprinijeti i boljoj adherenciji pacijenata u terapiji, jer nutricionistički savjeti često pozitivno utječu na motivaciju i razumijevanje uloge prehrane u zdravlju.

U konačnici, nutricionistički kutak u ljekarni predstavlja spoj edukacije, prevencije i dostupnosti – što je temelj modernog i integriranog pristupa pacijentu. Vrijeme je da ljekarna, uz suradnju s nutricionistima, postane i centar za promociju pravilne

* Tea Vrcelj, Master of Science Public Health Nutrition, Coventry University

Literatura:

1. Dine, C., Kahn, A. R., Arendt, B. M., Comelli, E. M. and Allard, J. P. (2016). The Role of Nutrition in the Prevention and Management of Chronic Disease. *Journal of Clinical Nutrition*, 38(1), pp. 1–10.
2. Tucker, K. L., Bianchi, L. A. and Marquez, L. (2019). Collaborative roles of pharmacists and dietitians in community health. *Public Health Reports*, 134(3), pp. 256–262.

SUVREMENI KONCEPTI PROIZVODNJE

* J. Morović

Od početaka ljekarničke izrade pripravaka izrada se provodila u odgovarajućim spremnicima, bocama ili tarionicima. Konceptualno jedna šarža bila je definirana jednim spremnikom. Ovakva izrada prenijela se i na industrijsku proizvodnju. Uvećanjem spremnika povećavala se serija šarže pripravka. Nedostatak takvog načina rada je velika cijena spremnika i opreme.

Da bi se povećala efikasnost procesa izrade pripravaka ili lijekova razvijen je koncept kontinuirane proizvodnje. Konceptualno je zamišljeno da se tijekom komponenti spajaju i miješaju te završni produkt kontinuirano izlazi. Brzina protoka je puno manja, ali protok traje višestruko dulje, nego kod pojedine obične šarže. Na kraju se dobije puno više proizvoda. Ovaj koncept mora pratiti kontinuirana analiza pripravaka koja uključuje online sustave analize. U farmaceutskoj industriji ovaj način proizvodnje zbog visokih zahtjeva kvalitete je još uvijek vrlo rijedak te su sustavi kontinuirane proizvodnje konceptualno najbliže postignuti u sustavima za proizvodnju vode farmaceutске kvalitete.

Sigurno je da je procesna analitička tehnologija, parametrijsko i puštanje pripravka u realnom vremenu konceptualno i realno dolaze u budućim godinama u farmaceutsku industriju.

* Jure Morović, mag. pharm. spec. farm. tehn., univ. mag. pharm. razvoja lijekova, Gradska ljekarna Zagreb

BIOVITALIS®

POKRET BEZ BOLI

Proizvodi

BIOVITALIS d.o.o.

Ulica Franje Bužanića 5, Turčin, Hrvatska

www.biovitalis.hr

HERPES SIMPLEX

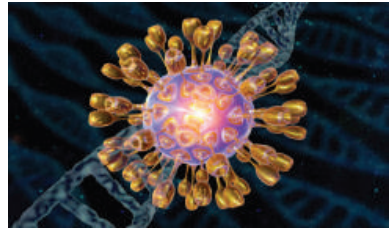
* A. Bilić

Herpes na usnici, tzv. „prnja“ može se pojaviti kod bilo koga, a manifestira se bolnim plikovima, ranicama na usnicama i oko usne šupljine, ali se može proširiti i na druge dijelove lica, a za sve je kriv virus herpes simplex 1 (HSV-1).

Herpes simplex je virusna infekcija koja doživotno ostaje u tijelu, a pri padu imuniteta uzrokuje izbijanje simptoma. Poznajemo dva tipa ovog virusa herpes simplex 1 (HSV-1) koji uzrokuje ranice na usnama i prenosi se oralnim putem i herpes simplex (HSV-2) koji uzrokuje genitalni herpes i prenosi se genitalnim putem. Oba tipa mogu se proširiti cijelim tijelom.

Prvi simptomi javljaju se čak jedan do dva tjedna nakon kontakta sa zaraženom osobom. U današnje vrijeme postoje i analize da se virus prenosi i kada nema simptoma kod inficirane osobe.

Virus miruje u tijelu i vrebava svoju priliku aktivacije kada putuje živčanim vlaknima unutar tijela sve do kože i sluznica.

Slika 1.: <https://scitechdaily.com/herpes-simplex-virus-1-hsv-1-genetically-decoded/>

Slika 2.: <https://www.labistanbul.com.tr/en/herpes-simplex/>

Kod zaraženih genitalnim herpesom mogućnost povratka infekcije gotovo je duplo veća 80 %, a kod zaraženih oralnim herpesom 20 – 40 %.

Točan razlog aktiviranja ponovne infekcije i toga što utječe na nju i zašto koji put da, a drugi ne, još uvijek se ne zna.

Primijećeno je da su česti razlog pojave infekcije druge viroze, oslabljeni imunološki sustav, izlaganje suncu, menstruacija, stres i određene vrste lijekova.

Od ovih tipova virusa svatko može oboljeti. U nerazvijenim socioekonomskim zajednicama zaraženost doseže stopu i do 100 % dok se u razvijenim smanjuje na 30 – 50 %.

Simptomi uključuju:

Bolne mjehuriće na sluznici usnica i genitalija koji pucaju i tada ranice najviše bole, može se javiti vrućica, malaksalost, svrbež, kod genitalnog tipa bol u trbuhu, otežano mokrenje, opća bol u zglobovima i cijelom tijelu. Početak cijeljenja počinje žučkastom membranom na sluznici, a sam oporavak može trajati od 5 do 14 dana. U svim ovim fazama virus je lako prenosiv i treba dobro paziti da to spriječimo.

Komplikacije se uglavnom jave kod osoba oslabljenog imunološkog sustava kada se virus brže širi i napada pojedine organe, oko (herpetični keratitis), jetru (herpetični hepatitis), jednjak (herpetični ezofagitis), mozak (encefalitis), ali i trajne infekcije sluznica grla, uha i nosa.

Od ovog virusa nisu pošteđena niti novorođenčad zaraženih majki genitalnim tipom herpesa. Preporuka je ovakvim trudnicama napraviti carski rez kako bi se izbjegle komplikacije novorođenčadi. Simptomi mogu biti vidljivi vrlo rano nakon rođenja, ali i pritajeni tek nakon 34 dana. Na sreću tek oko 40 % djece zaraženih majki razvije simptome bolesti.

Simptomi mogu biti po cijelom tijelu kože i sluznice u vidu blago izdignutih točkica do velikih mjehura na svim mjestima na tijelu. Često je sve popraćeno povišenom temperaturom, nervozom djeteta, ubrzanim disanjem, drhtanjem, kašljem, bljedilom, žuticom, iscjetkom iz oka, osjetljivošću na svjetlo... Pri prvoj sumnji zaraženih majki ovim virusom treba provesti temeljitu obradu djeteta u potrazi za simptomima.

Liječenje se provodi olakšanjem nastalih simptoma. Antivirusnim kremama (aciklovir) koje treba nanositi i do pet puta dnevno, u težim slučajevima i tabletama, ali ove preparate propisuje liječnik. Primijećeno je da primjena topičkih krema (aciklovir) svakih sat vremena tijekom prva 24 sata značajno smanjuje zaraznost. Kod boli oralnog herpesa mogu pomoći otopine za ispiranje usta koje sadrže 2 % lidokaina. Bitno je ne koristiti alkoholne otopine za ispiranje kada imamo herpes u usnoj šupljini. Tople kupke, ali i losioni za sušenje mogu ublažiti bol kod genitalnog herpesa. Na područja na kojima se mjehurići pojavljuju kockica leda ili hladni oblog ubrzat će uklanjanje mjehurića, ali ranice i njihovo brže cijeljenje tretiramo toplim oblogom.

Herpes na usnici tretira se i eteričnim uljima, propolisom, pastom za zube, flasterima i sličnim preparatima iz kućne ljekarne za koje nema klinički potvrđenog djelovanja, ali korisnicima ublaže neugodne simptome što ubrzava cijeljenje.

Promjene najčešće prolaze same od sebe za 5 do 14 dana, ali virus ostaje u organizmu u stanju mirovanja i može doći do ponavljanja infekcije i do pet puta godišnje. Za manje ponavljanja pomaže jačanje imunološkog sustava zdravom prehranom ili promjenom životnih navika koje nam štete.

Kako se prema zadnjim saznanjima virus širi i kada se ne vide simptomi, prevenciju je jako teško provoditi za ovu virusnu infekciju, ne toliko opasnu, ali iritantnu i koji put bolnu. Međutim, rizik ćemo smanjiti izbjegavanjem kontakata s otvorenim lezijama virusa, pravilnim pranjem ruku, izbjegavanjem dijeljenja čaša za piće, tijekom aktivne infekcije osobe s genitalnim herpesom trebaju izbjegavati spolne odnose, svakako ne dodirivati ranice rukama, izbjegavati izlaganje kože suncu. Ljeti obvezno koristiti balzame za usne sa zaštitnim UV faktorima.

Medicina i liječenja svakim danom napreduju, nadajmo se da će i protiv ovog virusa biti nađena uspješna rješenja.

Literatura:

1. <https://www.plivazdravlje.hr/bolest-clanak/bolest/405/Herpes.html>.
2. <https://hemed.hr/Default.aspx?sid=20003>.
3. <https://poliklinika-binova.hr/savjeti/herpes-na-usnici-najcesci-mitovi-i-istine-koje-trebate-znati/>.

**MORSKA
VODA MOŽE
UČINITI ČUDA
ZA VAŠ
ZAČEPLJENI
NOS.**

100% PRIRODNA
2.3%
HIPERTONIČNA
MORSKA VODA

**100% PRIRODAN NAZALNI DEKONGESTIV
HIPERTONIČNA OTOPINA MORSKE VODE**

Primjeren za dojenčad, djecu i odrasle.

Preporučuju ga zdravstveni stručnjaci u više od 40 zemalja svijeta.

SINDROM POLICISTIČNIH JAJNIKA – UZROCI, SIMPTOMI I PRIRODNE MOGUĆNOST LIJEČENJA

* S. Martinec

Policistični jajnici (engl. *Poly Cystic Ovary Syndrome* – PCOS) jedno su od najčešćih hormonskih stanja kod žena reproduktivne dobi. Procjenjuje se da pogađa svaku desetu ženu, a može utjecati na izgled, zdravlje i plodnost. Iako PCOS može biti izazovan, uz pravilnu prehranu, životni stil i ciljane dodatke prehrani moguće je značajno ublažiti simptome.

ŠTO JE PCOS?

PCOS je sindrom kod kojeg jajnici proizvode previše muških hormona – androgena. Često dolazi i do poremećaja u osjetljivosti na inzulin, što dodatno narušava hormonalnu ravnotežu.

NAJČEŠĆI SIMPTOMI PCOS-a SU:

- neredovite ili izostale menstruacije
- poteškoće s ovulacijom i plodnošću
- akne i masna koža
- pojačana dlakavost na licu i tijelu (hirsutizam)
- dobivanje na težini ili otežano mršavljenje
- policistični izgled jajnika na ultrazvuku.

UZROCI I FAKTORI RIZIKA

Točan uzrok PCOS-a još nije u potpunosti razjašnjen, ali ključnu ulogu imaju:

- Inzulinska rezistencija – tijelo slabije reagira na inzulin pa gušterača proizvodi više hormona, što potiče jajnike na stvaranje androgena

* Sandra Martinec, farm. teh.

- Hormonska ravnoteža – povišeni androgeni i poremećen omjer LH i FSH hormona
- Genetika – češće se javlja u obiteljima gdje je već netko imao PCOS ili dijabetes tipa 2.

LIJEČENJE I UBLAŽAVANJE SIMPTOMA

Liječenje PCOS-a individualno je i ovisi o ciljevima žene (regulacija ciklusa, plodnost, smanjenje simptoma). Najčešće uključuje:

1. Promjene životnog stila

- uravnotežena prehrana, s naglaskom na manje rafiniranih ugljikohidrata i šećera
- redovita tjelesna aktivnost pomaže u regulaciji inzulina i hormona
- održavanje zdrave tjelesne težine

2. Dodaci prehrani

- inozitoli (myo i d-chiro-inozitol) pomažu u regulaciji inzulina i ovulacije (inozitol pomažu normalizaciji hormonalne ravnoteže)
- krom – doprinosi održavanju normalne razine glukoze u krvi
- biotin – podržava zdravlje kose, kože i metabolizma

Inovo tablete sadrže ove tri supstance koje mogu ublažiti simptome PCOS-a. Prve promjene poput bolje regulacije šećera u krvi, manje oscilacija u energiji i smanjenje čežnje za slatkim mogu se osjetiti nakon 4 – 6 tjedana redovitog uzimanja.

Poboljšanje menstrualnog ciklusa i ovulacije obično sve vidi nakon 2 – 3 mjeseca.

Na simptome poput akni ili pojačane dlakavosti treba računati da će trebati 3 – 6 mjeseci da se pokaže učinak jer da se postigne hormonska ravnoteža treba vremena.

U praksi je preporučeno uzimanje 3 do 6 mjeseci, neki ginekolozi savjetuju i duže posebno ako se radi na planiranju trudnoće.

Vitamin D, omega-3 i folna kiselina često se preporučuju uz PCOS.

3. Medicinski pristup

- hormonska terapija (npr. kontracepcijske pilule) za regulaciju ciklusa i smanjenje simptoma androgena
- lijekovi poput metforminaza poboljšanje osjetljivosti na inzulin
- terapije za poticanje ovulacije kod planiranja trudnoće.

Sindrom policističnih jajnika je kompleksan sindrom koji zahtijeva strpljenje i dugoročni pristup. Iako ga nije moguće potpuno izliječiti, uz pravilnu kombinaciju prehrane, dodataka prehrani, fizičke aktivnosti i po potrebi korištenje neke medicinske terapije simptomi se mogu značajno ublažiti, a kvaliteta života poboljšati.

Literatura:

1. <https://hr/proizvodi/samolijecenje/zdravlje-zene/inovo-tablete>.
2. <https://www.vasezdravlje.com/zensko-zdravlje/sindrom-policisticnih-jajnika-simptomi-i-lijecenje>.
3. <https://hemed.hr/Default.aspx>.

Bioelectra®

Okus pun vitalnosti.

CIJELI DAN
BEZ GRČEVA
U MIŠIĆIMA
I OPUŠTENIH
ŽIVACA

TRENUTNO + DEPO = MAGNEZIJ 400 VITAL

SAMO 1 VREĆICA DNEVNO

- GRANULE ZA OTAPANJE U USTIMA
- 30 VREĆICA
- OKUS NARANČE
- BEZ ŠEĆERA
- BEZ GLUTENA
- BEZ LAKTOZE

Magnezij doprinosi normalnoj funkciji mišića i normalnom funkcioniranju živčanog sustava. Vitamini B₁, B₆, B₁₂ i B₂ doprinose normalnom funkcioniranju živčanog sustava. Vitamini B₁, B₆ i B₁₂ doprinose smanjenju umora i iscrpljenosti.

OKTAL PHARMA

Vaš najbolji izbor

DODATAK PREHRANI

FARMACEUTSKI TEHNIČAR U FUNKCIJI SKRBI ZA PACIJENTE ALERGIČARE

* I. Asić

UVOD

Alergijske bolesti ubrajaju se među najčešće kronične nezarazne bolesti današnjice. Prema podacima Europske akademije za alergologiju i kliničku imunologiju (EAACI), više od 150 milijuna Europljana boluje od nekog oblika alergije, a procjene ukazuju da će uskoro gotovo polovina europske populacije imati barem jedan alergijski poremećaj. Takvi podaci jasno pokazuju da alergije više nisu izoliran problem, nego značajan javnozdravstveni izazov. U tom smislu, farmaceutski tehničar postaje važna karika u lancu zdravstvene skrbi jer pacijenti vrlo često upravo u ljekarni traže prvu pomoć i savjet.

PREPOZNAVANJE SIMPTOMA I ULOGA U RANOM OTKRIVANJU

U praksi ljekarne često se susrećemo s pacijentima koji samoinicijativno traže „nešto protiv alergije“. Farmaceutski tehničar u takvim slučajevima, kroz razgovor i promatranje, može prepoznati uobičajene simptome alergijskog rinitisa (kihanje, rinoreja, nazalna kongestija), alergijskog konjunktivitisa (crvenilo i suženje očiju) ili kožnih reakcija (urtikarija, ekcem). Prepoznavanje težine simptoma i pravodobno upućivanje liječniku u slučaju pogoršanja ili sumnje na anafilaktičku reakciju od iznimne su važnosti za sigurnost pacijenta.

SAVJETODAVNA I EDUKATIVNA ULOGA

Farmaceutski tehničar sudjeluje u:

- farmakoterapiji – objašnjavanju razlika između oralnih antihistaminika, intranazalnih kortikosteroida i lokalnih pripravaka
- edukaciji o pravilnoj primjeni – demonstracija inhalatora, nazalnih sprejeva i kapi za oči

* Ingrid Asić, farm. teh/bacc. oec.

- prevenciji – podsjećanju pacijenata na započinjanje terapije prije početka sezone peludi
- praćenju interakcija – upozoravanju na moguće interakcije antihistaminika s alkoholom, sedativima ili drugim lijekovima.

DERMOKOZMETIČKA SKRB

Posebnu pozornost zahtijevaju pacijenti s atopijskim dermatitisom i osjetljivom kožom. Preporuka proizvoda bez parfema, parabena i drugih iritansa, kao i edukacija o pravilnoj svakodnevnoj njezi kože, važan su segment farmaceutske skrbi. Time se ne samo ublažavaju simptomi, već i smanjuje potreba za farmakološkim intervencijama.

EMPATIJA I KOMUNIKACIJA

Osim stručnog znanja, farmaceutski tehničar mora posjedovati i razvijene komunikacijske vještine. Alergijske bolesti mogu značajno narušiti kvalitetu života – uzrokovati nesanicu, smanjiti radnu produktivnost i negativno utjecati na psihičko zdravlje. Empatičan razgovor, aktivno slušanje i individualizirani savjeti povećavaju povjerenje pacijenata i njihovu adherenciju terapiji.

ZAKLJUČAK

Rastuća prevalencija alergijskih bolesti zahtijeva da ljekarne postanu još aktivniji dio sustava zdravstvene zaštite. Farmaceutski tehničar, kroz svoje kompetencije u prepoznavanju simptoma, davanju savjeta i edukaciji pacijenata, značajno doprinosi ranom prepoznavanju i kontroli alergijskih bolesti. Profesionalan, ali i empatičan pristup osigurava višu razinu kvalitete života za pacijente i potvrđuje važnost tehničara u multidisciplinarnoj skrbi za alergičare.

Literatura:

1. European Academy of Allergy and Clinical Immunology (EAACI). Allergy: a public health concern in Europe. EAACI White Paper, 2021.
2. World Health Organization (WHO). Allergic diseases. Geneva: WHO; 2020.

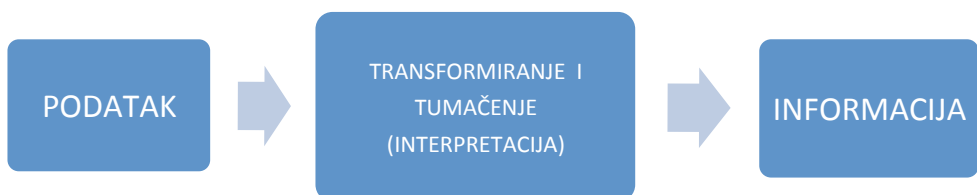
KAKO PODACI POSTAJU KORISNE INFORMACIJE?

* S. Weltinger

Podaci čine temelj svakog komunikacijskog procesa i predstavljaju sirove činjenice o pojavama i događajima iz stvarnog svijeta. Mogu biti izraženi u numeričkom, verbalnom, grafičkom ili audio/video obliku. Tek nakon obrade, kada poprimaju značenje i postaju razumljivi korisniku, podaci se transformiraju u informacije. Informacije kao obrađeni, smisleni podaci imaju ključnu ulogu u učenju, istraživanju, svakodnevnom odlučivanju te u razvoju poslovnih strategija i znanstvenih spoznaja (1). Kvalitetna informacija omogućuje pojedincima i organizacijama bolju orijentaciju u okruženju i donošenje utemeljenih odluka, čineći pritom osnovu napretka, inovacija i poslovne uspješnosti.

Prema definiciji Kurtića (2009), informacija predstavlja transformirani podatak kojemu vrijednost daje subjektivna interpretacija korisnika. Drugim riječima, podaci su ulaz u proces obrade, dok informacija nastaje kada korisnik tim podacima pripiše smisao i vrijednost. Ova definicija naglašava subjektivnu dimenziju informacijskog procesa te ističe važnost obrade podataka u pretvaranju sirovih činjenica u korisne informacije (2).

Varga (2012) ističe da je temeljna svrha informacije podupiranje donošenja odluka. Bez kvalitetnih i relevantnih informacija, odluke mogu biti neadekvatne, što može negativno utjecati na ishode. Kvaliteta informacija stoga je presudna za razumijevanje situacije i donošenje informiranih odluka.

Slika 1.: Transformiranje podataka u informaciju

Izvor: Varga, M. (2012). *Upravljanje podacima: Teorija i praksa* (3. izdanje, 2023.). Zagreb: Sveučilište u Zagrebu, str. 1-9.

* Snježana Weltinger, mag. educ. biol., univ. spec. pharm., univ. spec. admin. sanit., Voditelj upravljanja kvalitetom, Gradska ljekarna Zagreb

Varga dodatno upozorava kako prevelika količina informacija može dovesti do informacijske preopterećenosti, što otežava učinkovit odabir i donošenje odluka. Ističe da su podaci i informacije ključna imovina suvremenih organizacija te da njihovo pravilno upravljanje može znatno unaprijediti procese i povećati konkurentsku prednost (3).

Zaključak Trinajstića (1987) naglašava da informacija ima objektivnu prirodu, dok je njezina vrijednost subjektivna, jer različiti korisnici mogu različito procjenjivati njezinu važnost. Vrijednost informacije stoga nije apsolutna, već ovisi o kontekstu i specifičnim potrebama korisnika (4).

KVALITETNE INFORMACIJE I NJIHOVA OBILJEŽJA

Definicija kvalitete informacija obuhvaća nekoliko aspekata: izvrsnost, vrijednost, usklađenost s propisima i podudarnost s potrebama korisnika. Izvrsnost se odnosi na visoku kvalitetu informacija, no ona ostaje subjektivna jer korisnici mogu različito tumačiti kriterije izvrsnosti. Vrijednost informacija označava njihovu korisnost i značaj, ali ne jamči da su one kvalitetne po svim mjerilima. Usklađenost s unaprijed definiranim standardima i specifikacijama osigurava tehničku i operativnu točnost, dok podudarnost s potrebama korisnika jamči da informacije odgovaraju na pitanja i probleme korisnika (5).

Tablica 1.: Karakteristike kvalitete informacije

Karakteristike kvalitete informacije	Koliko je informacija...
dostupnost/ <i>accessibility</i>	dostupna
dostatnost/ <i>appropriate amount</i>	količinski odgovarajuća
uvjerljivost/ <i>believability</i>	istinita i kredibilna
potpunost/ <i>completeness</i>	potpuna
jezgrovitost/ <i>concise representation</i>	jezgrovita, kompaktna, koncizna
konzistentnost/ <i>consistent representation</i>	konzistentno prezentirana
jednostavnost/ <i>ease of manipulation</i>	jednostavna za korištenje
točnost/ <i>free-of-error</i>	točna (korektna, pouzdana)
interpretabilnost/ <i>interpretability</i>	odgovarajuće prikazana
objektivnost/ <i>objectivity</i>	nepristrana, objektivna
relevantnost/ <i>relevancy</i>	relevantna, primjerena, odgovarajuća
reputacija/ <i>reputation</i>	„časna“ u odnosu na izvor i sadržaj
sigurnost/ <i>security</i>	zaštićena od neovlaštenog pristupa
pravovremenost/ <i>timeliness</i>	pravovremena, ažurna
razumljivost/ <i>understandability</i>	razumljiva
dodana vrijednost/ <i>value-added</i>	korisna (daje novu vrijednost)

Izvor: Kahn, B. K., Strong, D. M., Wang, R. Y. (2002). Information quality benchmarks: Product and service performance. *Communications of the ACM*, 45(4), str. 184-192.

Prema Kahn, Strong i Wang (2002), kvaliteta informacije obuhvaća točnost, potpunost, relevantnost, konzistentnost, pristupačnost, vremensku aktualnost, jasnoću i objektivnost (6).

Točnost se odnosi na preciznost, istinitost i vjerodostojnost podataka, uključujući sustavne provjere činjenica i korištenje pouzdanih izvora (7). Potpunost podrazumijeva da informacije sadrže sve relevantne detalje, dok relevantnost osigurava da su informacije povezane s potrebama korisnika i kontekstom. Konzistentnost podrazumijeva dosljednost unutar i među izvorima, a pristupačnost znači da korisnici lako dolaze do podataka kada im zatrebaju. Vremenska relevantnost osigurava da su informacije ažurirane i primjenjive, dok jasnoća i objektivnost jamče da su informacije razumljive, nepristrane i neovisne o subjektivnim uvjerenjima.

Točnost informacija podrazumijeva precizno, istinito i vjerodostojno predstavljanje podataka, što je posebno važno u znanstvenim radovima, medijskim izvještajima i komercijalnim sadržajima. Podaci trebaju biti provjerljivi, temeljeni na najnovijim saznanjima iz relevantnih izvora, a netočne informacije mogu biti štetnije od nedostatka podataka, osobito u osjetljivim područjima poput medicine i financija (8). Sustavne provjere, oslanjanje na pouzdane izvore i redovita revizija sadržaja ključni su za izgradnju povjerenja i donošenje ispravnih odluka. Primjer takve prakse je nova web platforma „Točno tako“ koja objavljuje provjerene informacije iz raznih područja, osiguravajući neovisnu provjeru činjenica i dostupnost podataka javnosti (9).

Transparentnost podrazumijeva otvoreno predstavljanje podataka bez skrivenih motiva. Informacije trebaju biti razumljive, prilagođene publici i lako dostupne na javnim platformama. Jasno navođenje izvora, jednostavan jezik i pregledne vizualizacije ključni su za izbjegavanje pogrešnih interpretacija i širenja dezinformacija. Transparentnost pomaže u izgradnji povjerenja, olakšava donošenje informiranih odluka i omogućuje razlikovanje pouzdanih od nepouzdanih izvora.

Dosljednost informacija odnosi se na postojanost i usklađenost podataka i tvrdnji preko vremena i različitih izvora. Informacije trebaju biti u skladu s relevantnim istraživanjima, a promjene moraju biti jasno objašnjene radi očuvanja transparentnosti i povjerenja. Dosljedna terminologija i standardizirani procesi informiranja omogućuju jasnu komunikaciju i lakše razumijevanje složenih podataka.

Relevantne informacije su pravovremene, prikladne i korisne za donošenje odluka. Ključni elementi uključuju kontekstualnu primjenjivost, ažuriranje, aktualnost, specifičnost i praktičnost. Informacije moraju biti prilagođene specifičnom kontekstu i potrebama korisnika te redovito ažurirane kako bi zadržale svoju korisnost i učinkovitost.

USKLAĐENOST SA ZAKONODAVSTVOM I REGULATIVOM

Kvaliteta informacija osigurava se primjenom profesionalnih standarda i regulatornih smjernica. Zakoni i propisi definiraju pravila prikupljanja, obrade, pohrane i dijeljenja informacija, uključujući etičke principe poput privatnosti, informiranog pristanka i odgovornosti. Usklađenost s regulativom ne predstavlja samo pravnu obvezu, već i etički imperativ koji doprinosi povjerenju korisnika i zaštiti interesa svih dionika.

Literatura:

1. Čavalić, A. (2016). Utjecaj kvalitete podataka i informacije na kvalitetu odluke. *Ekonomska misao i praksa*, 25(2), str. 495-513.
2. Kurtić, P. (2009). Informacija kao subjektivna vrijednost: Transformacija podataka u odluke. U *Osnove menadžmenta*. Tuzla: "OFF-SET" štamparija.
3. Varga, M. (2012). *Upravljanje podacima: Teorija i praksa* (3. izdanje, 2023.). Zagreb: Sveučilište u Zagrebu, str. 1-9.
4. Trinajstić, N. (1987). Informacija i vrijednost informacije. *Politička misao*, 24(1), str. 12-15.
5. Pipino, L. L., Lee, Y. W., Wang, R. Y. (2002). Data quality assessment. *Communications of the ACM*, 45(4), str. 211-218.
6. Kahn, B. K., Strong, D. M., Wang, R. Y. (2002). Information quality benchmarks: Product and service performance. *Communications of the ACM*, 45(4), str. 184-192.
7. Condon, P., Simpson, J., Emanuel, M. (2022). Research data integrity: A cornerstone of rigorous and reproducible research. *IASSIST Quarterly*, 46(3), str. 1-21.
8. Knowledge and Science Bulletin Board System. (n.d.). *Obsolete Information: How It Hurts Your Decision-Making Process*. Preuzeto s <https://www.knbbs.com/obsolete-information-how-it-hurts-your-decision-making-process/> (pristupljeno 15. 10. 2024.)
9. Suvar, R. (2024). 'Hrvatska je prva država EU koja je pokrenula sustav za provjeru točnosti informacija'. Preuzeto s <https://www.jutarnji.hr/vijesti/hrvatska/hrvatska-je-prva-drzava-eu-koja-je-pokrenula-sustav-za-provjeru-tocnosti-informacija-15513569>, pristupljeno 1. 11. 2024.

IZ RADA DRUŠTVA

POSJET ZAVRŠNOM RAZREDU SREDNJE MEDICINSKE ŠKOLE U ZAGREBU – SMJER FARMACEUTSKI TEHNIČAR

Veliko nam je zadovoljstvo bilo sudjelovati na svečanoj podjeli svjedodžbi u Zdravstvenom učilištu Zagreb novoj generaciji budućih naših kolega farmaceutskih tehničara. Predstavili smo im zadaće HDFT-a te im poželjeli sreću u ostvarenju njihovih ciljeva. Hvala i dragim profesorima koji su uvijek spremni pomoći svojim učenicima i bivšim i sadašnjim.

*Pripremila:
Tatjana Živković, farm. teh.*

SKUPŠTINA HDFT-a

Zagreb, 8. 11. 2025.

Br. 187/25

ZAPISNIK Izborne skupštine Hrvatskog društva farmaceutskih tehničara u mandatnom razdoblju 2026. – 2030. godine

Na osnovi čl. 32. i 35. Statuta Hrvatskog društva farmaceutskih tehničara (u nastavku: HDFT), 8. 11. 2025. godine, održana je Izborna skupština HDFT-a.

Mjesto održavanja: Zagreb, mala dvorana "Almeria centar", Ulica grada Vukovara 284.

Početak Skupštine u **12** sati.

Popis prisutnih članova Skupštine HDFT-a u privitku zapisnika.

Skupštinu HDFT-a otvorila je predsjednica HDFT-a Sjetlana Jakovac, nakon što je utvrdila da Skupštini prisustvuje 25 od ukupnog broja članova iz više od dvije podružnice.

Skupština HDFT-a je odgođena na 30 minuta zbog nedovoljnog prisustva članova odnosno nedostatka natpolovične većine članova (čl. 34. st. 2. Statuta HDFT-a).

Poslovnik o radu redovne Skupštine prihvaćen je jednoglasno – javnim glasanjem.

Predsjednica je predložila DNEVNI RED:

Otvaranje Skupštine – usvajanje Poslovnika o radu Skupštine

1. Izbor radnih tijela Skupštine:
 - radno predsjedništvo
 - verifikacijsko povjerenstvo
 - kandidacijsko izorno povjerenstvo
 - zapisničari
 - ovjerovitelji zapisnika.
2. Izvješće verifikacijskog povjerenstva.
3. Izvješća o radu HDFT-a za 2025. godinu:
 - 3.1. Izvješće Nadzornog odbora
 - 3.2. Izvješće Središnjeg odbora.
4. Rasprava o podnesenim izvješćima.
5. Kandidiranje članova za tijela Skupštine HDFT-a i izbor:
 - članova Središnjeg odbora HDFT-a
 - predsjednika HDFT-a
 - tajnika HDFT-a

- članova Nadzornog odbora HDFT-a
 - članova Suda časti.
6. Razrješenje dosadašnjim članovima tijela HDFT-a.
 7. Plan rada i financijski plan za sljedeću godinu:
Financijski plan rada za 2026. godinu
Plan rada za 2026. godinu.
 8. Rasprava o podnesenim planovima.
 9. Organizacija stručnog skupa 2026. godine.
 10. Zaključci Skupštine HDFT-a.
 11. Razno.
- Prijedlog dnevnog reda prihvaćen je jednoglasno – javnim glasanjem.

1. Izbor radnih tijela Skupštine

Prijedlog predsjednice HDFT-a o izboru radnog predsjedništva Izborne skupštine HDFT-a, prihvaćen je jednoglasno – javnim glasanjem:

- Svjetlana Jakovac, predsjednica HDFT-a
- Elvira Rajčić, predsjednica Podružnice Dalmacije
- Zejneba Mikulić, predsjednica Podružnice Sisačko-moslavačke
- Kristina Rojko Košak, predsjednica Podružnice Varaždinsko-međimurske
- Dalibor Božičević, predsjednik Podružnice Slavonije i Baranje
- Tatjana Živković, predsjednica Podružnice Zagreba.
- Povjerenstvo za verifikaciju:
 - Lorena Osmak, Podružnica PGI
 - Tanja Težački, Podružnica Varaždinsko-međimurska.
- Kandidacijsko izborno povjerenstvo:
 - Lorena Osmak, Podružnica PGI
 - Tanja Težački, Podružnica Varaždinsko-međimurska.
- Zapisničar:
 - Kristina Miković.
- Ovjerovitelji zapisnika:
 - Martina Gal
 - Tatjana Živković.

2. Izvješće verifikacijskog povjerenstva

Izvješće verifikacijskog povjerenstva podnijela je Tanja Težački.

Prisutna su 25 predstavnika od članova Skupštine i nakon polusatne stanke su sve odluke Skupštine pravovaljane.

3. Izvješća o radu HDFT-a za 2025. godinu:

- 3.1. Izvješće Nadzornog odbora podnijela je Tanja Težački – prihvaća se jednoglasno.
- 3.2. Izvješće Središnjeg odbora podnijela je predsjednica HDFT-a Svjetlana Jakovac – prihvaća se jednoglasno.

4. Rasprava o podnesenim izvješćima.

U raspravi o izvješćima nije nitko sudjelovao.

5. Kandidiranje i izbor članova za tijela HDFT-a i izbor

- članova Središnjeg odbora HDFT-a

Za članove SO-a predloženi su: Martina Gal, Marijana Barbarić, Kristina Miković, Sandica Bedek, Lidija Perišić, Snežana Grabunđa – izabrani su jednoglasno.

- predsjednik/ce HDFT-a

Za predsjednicu je predložena Svjetlana Jakovac – prihvaćena je jednoglasno javnim glasovanjem.

- tajnicu HDFT-a

Za tajnicu je predložena Anita Farkaš Marin – prihvaćena je jednoglasno javnim glasovanjem.

- članova Nadzornog odbora

Za članove NO-a predloženi su: Natalija Ptujec, Lorena Osmak, Dubravka Kvesić, Tanja Težački, Sandra Ramljak – izabrani su jednoglasno.

- predsjednik/ce Nadzornog odbora

Za predsjednicu Nadzornog odbora predložena je Natalija Ptujec – usvojena je jednoglasno.

- članove Suda časti

Za članove Suda časti predloženi su: Jelena Ćućuz, Jasmina Vrdoljak, Nevenka Đurđević, Helena Sodar, Anamarija Ivanković – izabrani su jednoglasno.

- predsjednik/ce Suda časti

Za predsjednicu Suda časti predložena je Anamarija Ivanković – te je usvojena jednoglasno.

- članove Uredništva

Za članove Uredništva predloženi su: Ana Bilić, Sanja Debeljak, Sandra Martinec Ratkajec, Martina Gal, Jelena Koljanin, Kristina Miković – izabrani su jednoglasno.

- **glavnu i odgovornu urednicu**

Za glavnu i odgovornu urednicu predložena je Kristina Miković – te je usvojena jednoglasno.

Svi predloženi članovi po podružnicama s redovno plaćenom članarinom jednoglasno su potvrđeni i izglasani javnim glasanjem na izborima po podružnicama.

Podružnica Slavonije i Baranje

Predsjednik: Dalibor Božičević

Tajnica: Ivana Opačak

Kandidati za Skupštinu: Jasmina Lukačević, Lidija Klem

Podružnica Dalmacije

Predsjednik: Elvira Rajčić

Tajnik: Tomislav Čajo

Kandidati za Skupštinu: Jelena Koljanin

Podružnica Primorsko-goransko-istarska

Predsjednik: Keti Nemet

Tajnica: Ana Bilić

Kandidati za Skupštinu: Ivana Vukelić, Milka Dimitrišin, Branka Perkušić Bošković

Podružnica Zagreb

Predsjednik: Tatjana Živković

Tajnica: Josipa Letinčić Malnar

Kandidati za Skupštinu: Zorica Pintar, Jelena Ključar, Marija Lipej, Ivana Moguš, Adriana Borovec

Podružnica Sisačko-moslavačka

Predsjednik: Zejneba Mikulić

Tajnica: Marija Bartolić

Kandidat za Skupštinu: Lidija Škrljec

Podružnica Varaždinsko-međimurska

Predsjednik: Kristina Rojko Košak

Tajnica: Dubravka Žulj

Kandidati za Skupštinu: Renata Borković, Valentina Široki Cvjetanović

6. Razrješenje dosadašnjim članovima tijela HDFT-a

Biranjem novih članova stari članovi razriješeni su dužnosti – prihvaćeno jednoglasno javnim glasanjem.

Primopredaja dužnosti izvršit će se najkasnije za 30 dana.

7. Plan rada i Financijski plan za sljedeću godinu

7.1. Financijski plan rada za 2026. godinu podnijela je Svjetlana Jakovac – prihvaća se jednoglasno

7.2. Plan rada za 2026. godinu podnijela je Svjetlana Jakovac – prihvaća se jednoglasno.

8. Rasprava o podnesenim planovima

U raspravi o podnesenim planovima nije nitko sudjelovao.

9. Organizacija stručnog skupa 2026. godine

Odlučeno je da su u Organizacijskom odboru za skup 2026. godine:

Svjetlana Jakovac, predsjednik HDFT-a, Anita Farkaš Marin, tajnik HDFT-a te svi članovi dosadašnjeg Središnjeg odbora bez obzira na prestanak mandata.

Sve odluke prihvaćene su jednoglasno na prošloj sjednici Središnjeg odbora.

10. Zaključci Skupštine HDFT-a

Prilikom rasprave o novom Zakonu o ljekarništvu došli smo do sljedećeg zaključka da se kod članka 12. stavak 1. naprave izmjene te da on sada glasi:

(1) Osoba ovlaštena i odgovorna za izdavanje lijekova na recept je ljekarnik ili farmaceutski tehničar s dodatnim ovlaštenim znanjima, uz nadzor ljekarnika. Dodatnu razinu obrazovanja propisuje Komora.

Ovaj prijedlog bi značio obvezno prisustvo ljekarnika te mogućnost da određeni farmaceutski tehničari nakon stjecanja dodatnih znanja (čiji sadržaj i način provođenja propisuje Komora) mogu izdavati lijekove na recept. Isto ne bi uključivalo savjetovanje i pregled farmakoterapije.

Ovim rješenjem riješili bi se problemi i u praksi na koje farmaceutski tehničari ne mogu utjecati.

Zapisničar:

Kristina Miković

Vjerodostojnost zapisnika potvrđuje:

Matrina Gal

Tatjana Živković

ZAGREB, 8. 11. 2025.

FINANCIJSKI PLAN HDFT-a za 2026.

I. TEMELJNE ZADAĆE	
1. Održavanje sjednica središnjeg odbora i njegovih tijela i Skupštine (Izvršnog odbora, Uređivačkog odbora, Stručnog odbora, Savjeta SO, Odbora za međunarodnu suradnju)	
<i>Skupština: prijevoz + putni nalozi</i>	2.300,00 EUR
<i>Središnji odbor: prijevoz + putni nalozi</i>	1.500,00 EUR
<i>Izvršni odbor + LOGISTIKA</i>	5.300,00 EUR
<i>Stručni odbor</i>	140,00 EUR
<i>Uređivački odbor</i>	140,00 EUR
<i>Savjet SO + sud časti</i>	140,00 EUR
<i>Nadzorni odbor</i>	140,00 EUR
UKUPNO:	9.660,00 EUR
2. Trajno stručno usavršavanje farmaceutskih tehničara	
Organiziranje predavanja u podružnicama	3.000,00 EUR
UKUPNO:	3.000,00 EUR
3. Rješavanje statusnih pitanja farmaceutskih tehničara	
Putni nalozi	1.000,00 EUR
Zavisni troškovi	150,00 EUR
Pravni troškovi	2.000,00 EUR
UKUPNO:	3.150,00 EUR
4. Izdavanje stručnog časopisa «FARMACEUTSKI TEHNIČAR»	
Tiskanje 4 edic. (2 dvobroja)	4.500,00 EUR
Lektura, priprema, korektura	1.000,00 EUR
UKUPNO:	5.500,00 EUR
II. ZADAĆE OD ZNAČAJA ZA RAZVOJ DRUŠTVA	
1. Održavanje sastanaka u Podružnicama	
Najam prostora	600,00 EUR
Putni nalozi	600,00 EUR
UKUPNO:	1.200,00 EUR
2. Sudjelovanje na stručnim manifestacijama u organizaciji drugih – domaća i međunarodna suradnja	
Putni nalozi + smještaj + prijevoz	1.500,00 EUR
Poklon	200,00 EUR
UKUPNO:	1.700,00 EUR
3. Organiziranje godišnje sjednice Europskog udruženja farmaceutskih tehničara	
Putni nalozi + smještaj + prijevoz	5.000,00 EUR
Članarina (EAPT)	200,00 EUR
UKUPNO:	5.200,00 EUR

4. Praćenje i primjena zakonskih i stručnih akata i materijalno-financijsko unapređenje HDFT-a	
Pretplata na stručne časopise	60,00 EUR
UKUPNO:	60,00 EUR
III. OSTALO	
1. Održavanje prostora (rad na adresi VLAŠKA 81a)	
najam	500.00 EUR
Komunalno (čistoća, voda)	400.00 EUR
struja, grijanje	300.00 EUR
UKUPNO:	1.200.00 EUR
2. Promidžba putem elektroničkog medija – održavanje WEB stranice Društva – www.hdft.hr	
Uređivanje	3.000.00 EUR
UKUPNO:	3.000.00 EUR
3. Predstavljanje HDFT-a učenicima srednjih farmaceutskih škola - Poticanje mladih kolega na aktivno pristupanje svojoj strukovnoj udruzi	
Promidžbeni materijal	3.000.00 EUR
Putni nalozi	500.00 EUR
UKUPNO:	3.500.00 EUR
<u>UKUPNO I. + II. + III. PLANIRANI RASHODI</u>	21.310 + 8.160 + 7.700 EUR
<u>UKUPNO RASHODI</u>	<u>37.170,00 EUR</u>
<u>UKUPNO PLANIRANI PRIHODI</u>	
ČLANARINE	12.980,00 EUR
UKUPNO TEKUĆA IMOVINA (30. 9. 2024.)	48.544,33 EUR
<u>UKUPNO PRIHODI</u>	<u>61.524,33 EUR</u>
<u>PLANIRANI (PRIHODI + TEKUĆA IMOVINA) – PLANIRANI RASHODI =</u> <u>EUR 61.524,33 – 37.170,00 EUR = 24.354,33 EUR</u>	

Predsjednica HDFT-a:
Svjetlana Jakovac

ZAGREB, 8. 11. 2025.

PLAN RADA HDFT-a za 2026.

I. TEMELJNE ZADAĆE	
1. Održavanje sjednica središnjeg odbora i njegovih tijela i Skupštine (Izvršnog odbora, Uređivačkog odbora, Stručnog odbora, Savjeta SO, Odbora za međunarodnu suradnju)	
nositelj zadaće:	Predsjednica i tajnica društva
vrijeme izvršenja:	Po potrebi, ne manje od dva puta godišnje
suradnici:	Predsjednici i članovi radnih tijela HDFT-a
sudionici:	Osobe po odredbama Statuta društva i gosti po odluci predsjednice
vrijeme trajanja:	1 – 2 sjednice u godini; 1 – 2 dana po svakoj sjednici
2. Trajno stručno usavršavanje farmaceutskih tehničara	
nositelj zadaće:	Predsjednica društva, Stručni odbor
vrijeme izvršenja:	2 – 5 puta u godini prema mogućnostima predavača u svakoj Podružnici
suradnici:	Predsjednici i Tajnici Podružnica, Izvršni odbor, Savjet SO
sudionici:	Članovi HDFT-a, Farmaceutske tvrtke, HFD, HLJK,
3. Rješavanje statusnih pitanja farmaceutskih tehničara	
nositelj zadaće:	Predsjednica društva, Središnji odbor i njegova tijela
vrijeme izvršenja:	Tijekom godine, kontinuirano
suradnici:	Tajnica društva, Savjet Središnjeg odbora
sudionici:	Ministarstvo zdravlja Republike Hrvatske, Hrvatska ljekarnička komora, Hrvatsko farmaceutsko društvo, Srednje farmaceutske škole, ASOO – Agencija strukovnog obrazovanja i obrazovanja odraslih
4. Izdavanje stručnog časopisa «FARMACEUTSKI TEHNIČAR»	
nositelj zadaće:	Glavna i odgovorna urednica
vrijeme izvršenja:	Prema rasporedu izlaženja, 3 – 4 puta godišnje ili dva dvobroja
suradnici:	Uređivački odbor, Izvršni odbor i radna tijela
sudionici:	Osobe iz medicine i farmacije koje pišu stručne članke i farmaceutski tehničari iz svih Podružnica
II. ZADAĆE OD ZNAČAJA ZA RAZVOJ DRUŠTVA	
1. Održavanje sastanaka u Podružnicama	
nositelj zadaće:	Predsjednica i tajnica društva, Predsjednici i tajnici Podružnica
vrijeme izvršenja:	I. tromjesečje u tekućoj godini i po potrebi
suradnici:	Članovi Središnjeg odbora iz Podružnica, Izvršni odbor
sudionici:	Članovi Podružnica i gosti po odluci Predsjednice društva
2. Sudjelovanje na stručnim manifestacijama u organizaciji drugih – domaća i međunarodna suradnja	

nositelj zadaće:	Središnji odbor
vrijeme izvršenja:	Prema primljenim pozivima i programima
suradnici:	Tajnica društva, SO
sudionici:	Dvije osobe po odluci Središnjeg odbora
vrijeme trajanja:	2 – 4 dana po svakoj sjednici
3. Sudjelovanje u radu Europskog udruženja farmaceutskih tehničara	
nositelj zadaće:	Predsjednica društva, Odbor za međunarodnu suradnju
vrijeme izvršenja:	Travanj 2025.
suradnici:	Središnji odbor, Odbor za međunarodnu suradnju
sudionici:	Odbor za međunarodnu suradnju
vrijeme trajanja:	2 – 4 dana
4. Praćenje i primjena zakonskih i stručnih akata i materijalno-financijsko unapređenje HDFT-a	
nositelj zadaće:	Predsjednica i tajnica društva, Stručni odbor
vrijeme izvršenja:	Po odredbama FINE i MIZ, tijekom godine i po potrebi
suradnici:	Blagajnica društva, Izvršni odbor i Savjet Središnjeg odbora
sudionici:	Osobe po odredbama Statuta Društva
III. OSTALO	
1. Održavanje prostora (rad na adresi VLAŠKA 81a)	
nositelj zadaće:	Tajnica društva
vrijeme izvršenja:	Kontinuirano i ažurno tijekom godine
suradnici:	HDFT
sudionici:	HDFT
1. Promidžba putem elektroničkog medija i društvenih mreža (www.hdft.hr, facebook: Hrvatsko društvo farmaceutskih tehničara)	
nositelj zadaće	Tajnica društva
vrijeme izvršenja	Kontinuirano i ažurno tijekom godine
suradnici	Predsjednica Društva, Stručni odbor i ostala tijela
sudionici	Osobe po odluci Središnjeg odbora HDFT-a
2. Predstavljanje HDFT-a učenicima završnih razreda farmaceutskih škola	
nositelj zadaće:	Predsjednica društva
vrijeme izvršenja:	Tijekom školske godine
suradnici:	Stručni odbor i predsjednici područnica
sudionici:	Razrednici; Član Društva po odluci Predsjednice

Predsjednica HDFT-a:
Svjetlana Jakovac

STRUČNI SKUP S TEMOM:“LJEPOTA ZDRAVLJA – ZA ZDRAVLJE DANAS I SUTRA“

Zagreb, listopad 2025.

Izvor: osobni album autora

Poštovani,

Pozivam vas da nam se pridružite na Stručnom skupu u organizaciji Hrvatskog društva farmaceutskih tehničara pod nazivom:

LJEPOTA ZDRAVLJA

Za zdravlje danas i sutra

Farmaceutski tehničar je zdravstveni djelatnik koji je obrazovan za rad u svim segmentima farmaceutske djelatnosti. Cilj skupa je omogućiti stjecanje novih znanja i vještina koje bi im pomogle u svakodnevnom radu.

Naša struka svakako može ponuditi više, možemo biti korisniji i prepoznatljiviji unutar sustava te stavljanjem fokusa na zdravlje, donosimo temu koja bi trebala sagledati kako razvoj struke, tako dati uvid i u budućnost ove struke unutar zdravstvenog sustava, a i unutar same zajednice.

Svjetska zdravstvena organizacija (WHO) definirala je zdravlje na sljedeći način: „Zdravlje je stanje potpunog fizičkog, psihičkog i socijalnog blagostanja, a ne samo

odsustvo bolesti i iznemoglosti. Zdravlje je osnovno ljudsko pravo, a postizanje najviše razine zdravlja najvažniji je svjetski društveni cilj.

Farmaceutski tehničari svakodnevno značajno pridonose zadovoljavanju potreba pacijenata i poboljšanju ukupnih ishoda zdravstvene skrbi. S drugim zdravstvenim djelatnicima uspješno se suočavamo s izazovom sve većeg broja novih spoznaja, a kroz svakodnevno učenje nastojimo kroz rad doprinijeti zdravlju naših pacijenata. Od bolnica do javnih ljekarni, farmaceutski tehničari nude vitalnu podršku pacijentima te služe kao most između pružatelja zdravstvenih usluga i pacijenata.

Nove generacije farmaceutskih tehničara usmjeravaju se prema poslovima koji su svakako temelj za razvoj naše struke te za iskorak u preuzimanju novih uloga u zdravstvu pa je tako neophodno promicanje struke, što će dovesti do adekvatnog korištenja potencijala. Nadamo se da ćemo kroz ovaj skup otkriti sve što sutra možemo biti.

Hrvatsko društvo farmaceutskih tehničara posvećeno je podizanju profesije, obrazovanja i priznanja farmaceutskih tehničara unutar sustava zdravstva u RH pa tako i diljem Europe. Nastojimo raditi na poboljšanju vidljivosti i utjecaja profesije farmaceutskih tehničara, potičući pozitivne promjene u zdravstvenim sustavima diljem Europe i globalno.

Stručni skup će se održati 23. – 26. 4. 2026. u Puli u hotelima Plaza Histria i Plaza Arena.

Kako je već uobičajeno skupovi koje organizira Hrvatsko društvo farmaceutskih tehničara dobro su posječeni, a sam skup okuplja farmaceutske tehničare iz cijele Hrvatske.

Želimo stručnim i promotivnim predavanjima te raznim radionicama omogućiti stjecanje novih znanja i novih iskustava. Vjerujemo da će svatko od sudionika pronaći nešto za sebe. Okupljanjem relevantnih stručnjaka iz područja rada farmaceutskih tehničara, nastojimo svim sudionicima omogućiti uvid u različita gledišta i pristup u liječenju raznih stanja. Vjerujemo da će znanja i iskustva, izmijenjena na ovom skupu, biti korisna u svakodnevnom radu. Zahvaljujemo svim tvrtkama koje već godinama prepoznaju naš rad i trud te će svojim stručnim i promotivnim predavanjima i ove godine biti dio naše priče.

Za sva dodatna pitanja **slobodno nas možete kontaktirati** na sljedeće mailove:

predsjednik@hdft.hr

tajnik@hdft.hr

Vjerujemo u obostrano korisnu suradnju te se veselimo druženju s Vama!

S poštovanjem,

Svjetlana Jakovac, farm. tehn./mag. oec.

Predsjednik HDFT-a

e-mail: predsjednik@hdft.hr

telefon: 091 563 6765

adresa ureda: HDFT, Vlaška 81A, 10 000, Zagreb

**UVJETI PROMOTIVNOG SUDJELOVANJA NA STRUČNOM SKUPU
HDFT-a "LJEPOTA ZDRAVLJA – ZA ZDRAVLJE DANAS I SUTRA",
PULA, 23. 4. – 26. 4. 2026.**

	1/2 soba /osoba	1/1 soba
aranžman od 23. – 26. 4. (puni pansion) – HOTEL PARK PLAZA HISTRIA	600,00 EUR	850,00 EUR
aranžman od 23. – 26. 4. (puni pansion) – HOTEL PARK PLAZA ARENA	580,00 EUR	800,00 EUR
osoba u pratnji		50,00 EUR
kotizacija samo za jedan dan		80,00 EUR
kotizacija za jednog izlagača		100,00 EUR

SPONZORSKI UGOVOR**HDFT-a nije u sustavu PDV-a**

prava iz ugovora	sponzor	srebrni	zlatni	glavni
iznos	2.500,00 EUR	3.500,00 EUR	6.000,00 EUR	7.000,00 EUR
promotivno predavanje	1	1	2	3
izložbeni prostor šir./dub.	2,8 x 1,8 m	3,8 x 1,8 m	5 x 2 m	7 x 2 m
broj stranica oglasa u programu (naklada 3000)	5	6	7	10
zbornik radova (1.000)	2	3	4	7
časopis "Farm. teh." (1.600)	2	3	4	7
logo tvrtke - program	1	1	1	1
promo tekst u zbornik	1	3	5	7
bez uplate kotizacije	2	3	4	6
bez naplate izlagači	1	2	3	4

PRIJAVA PUTEM NARUDŽBE	cijena
Promidžbeno predavanje do 15 minuta	900 EUR
Izložbeni prostor od najmanje 2 m²	1.200 EUR
Izložbeni prostor od najmanje 4 m²	2.000 EUR
Izložbeni prostor od najmanje 5 m²	2.400 EUR
Svaki sljedeći m ²	500 EUR
Edukativno-promotivni tekst u zborniku radova – 1 stranica	150 EUR
Oglas u boji - zbornik radova – format B5	400 EUR
Logo tvrtke – program	150 EUR
Reklamni pano – 1 metar širine	180 EUR

rok prijave promidžbenih nastupa

1. 3. 2026.

rok predaje tekstova, loga tvrtke

6. 3. 2026.

Nakon Vaše obavijesti o uvjetima sudjelovanju dostavit ćemo sponzorski ugovor ili prijavu za narudžbu.

KOTIZACIJA

KOTIZACIJA	PRIJAVA do: 2. 3. 2026.	PRIJAVA do: 16. 3. 2026.	PRIJAVA do: 30. 3. 2026.	PRIJAVA nakon: 31. 3. 2026.
*Članovi HDFT-a s redovito plaćenom članarinom	100 EUR	130 EUR	150 EUR	180 EUR
Članovi društva	130 EUR	160 EUR	180 EUR	210 EUR
Nisu članovi HDFT-a	170 EUR	200 EUR	230 EUR	260 EUR

* Članovi s redovito plaćenom članarinom do 1. 3. 2025. za 2025. godinu te plaćenu članarinu za 2026. godinu do 1. 3. 2026.

JEDNODNEVNA KOTIZACIJA	80 EUR
OSOBE U PRATNJI	50 EUR
IZLAGAČI	100 EUR
UMIROVLJENICI	BEZ PLAĆANJA
FARMACEUTSKI TEHNIČARI - PREDAVAČI bez sponzoriranja tvrtke	BEZ PLAĆANJA
FARMACEUTSKI TEHNIČARI s plakatom	BEZ PLAĆANJA
SVEČANA VEČERA	80 EUR

STRUČNI SKUP HRVATSKOG DRUŠTVA FARMACEUTSKIH TEHNIČARA

PULA, HOTELI PARK PLAZA HISTRIA I PARK PLAZA ARENA od 23. travnja do 26. travnja 2026.

PRIJAVA ZA PROMOTIVNO SUDJELOVANJE

Naziv tvrtke

Odgovorna osoba

OIB..... Adresa:

telefon fax mob..... e-pošta:

NEOPOZIVO ZAKUPLJUJEMO

Zaokružiti **DA** za izabrani način sudjelovanja

Promidžbeno predavanje do 15 minuta	cijena	900 EUR	DA
Edukativno promotivni tekst u zborniku radova 1 stranica	cijena	150 EUR	DA
Oglas u boji – sažetak zbornik radova – format B5	cijena	400 EUR	DA
Izložbeni prostor, najmanje 2 m²	cijena	1.200 EUR	DA
Izložbeni prostor 4 m²	cijena	2.000 EUR	DA
Izložbeni prostor 5 m²	cijena	2.400 EUR	DA
Svaki sljedeći m ² (do popune raspoloživog prostora)		500 EUR	
Reklamni pano – 1 metar širine	cijena	180 EUR	DA
Logo tvrtke u programu – format B5	cijena	150 EUR	DA
Umetanje promotivnog materijala u torbe sudionika	cijena	GRATIS	DA

DOSTAVA OGLASA I TEKSTOVA PREMA UPUTAMA

Dostava promotivnog materijala prema uputama.

Postavljanje oglasnog prostora, pano/pingvin je **u četvrtak 23. travnja od 9:00 sati do 16:00 sati. Raspripremanje oglasnog prostora smije započeti najranije u subotu u 25. travnja u 16:00 sati.** Prilikom unošenja ili iznošenja eksponata na izložbeni prostor, korisnik je dužan nadoknaditi svu realnu štetu.

UVJETI PLAĆANJA NA OSNOVI OVE PRIJAVE

Odlučite li sudjelovati na Stručnom skupu HDFT-a i na ovoj prijavi zaokružite **najmanje dvije** opcije sudjelovanja te nam do 28. siječnja 2026. završite uplate odobravamo popust od 10 % te molimo da to na ovoj prijavi navedete.

Račun plaćamo do 28. siječnja 2026. **DA** **NE**

Tvrtka koja koristi uvjete plaćanja do 28. siječnja 2026. dobiva dvije prijavnice za izlagače bez uplate kotizacije. U svim drugim slučajevima imate pravo na dvije (2) kotizacije za izlagače u iznosu 100 EUR za osobu. Prijavnica za smještaj dostavlja se agenciji PENTA radi osiguranja i plaćanja računa za smještaj. Svim osobama iz tvrtke koje nisu uredno na vrijeme prijavljene organizator će naplatiti zakašnjelu kotizaciju. Plaćanje narudžbe mora biti izvršeno unaprijed po primitku računa, a najkasnije do 30. ožujka 2026. i potvrdu poslati na adresu e-pošte: tajnik@hdf.hr

U _____ . _____ . _____ .

MP

Ime i prezime, potpis odgovorne osobe

**Adresa za prijavu sudjelovanja: HRVATSKO DRUŠTVO FARMACEUTSKIH TEHNIČARA,
Odbor za organizaciju, 10000 Zagreb, Vlaška 81a; Kontakt: mob.: 098 386-624,
e-pošta: tajnik@hdf.hr**

Znanje i točka

Polazišna točka edukacije svih zdravstvenih radnika - najbolji izvor stručnih informacija iz područja medicine, farmacije i nutricionizma u skladu sa najnovijim smjericama, studijama, trendovima u liječenju (i samoliječenju).

Skeniraj me

Pretražite pojam

DOGAĐANJA

KAKO SMO OBILJEŽILI GODINU HRVATSKOG LJEKARNIŠTVA?

Hrvatski sabor je 6. lipnja 2025. službeno proglasio 2025. godinu „Godinom ljekarništva u Republici Hrvatskoj“. To je veliko priznanje našoj struci i njezinoj nezamjenjivoj ulozi u zdravstvenom sustavu, kao i važan korak prema većem prepoznavanju uloge ljekarnika u očuvanju zdravlja građana.

I u našem Zdravstvenom učilištu obilježavamo ovaj svečani događaj. Tim povodom su se učenici 3.a i 4.b razreda farmaceutskih tehničara na poticaj profesorica D. Begić, mag. pharm. i I. Torjanac, mag. pharm., u veseloj i radnoj atmosferi rado uključili u izradu prigodnih plakata.

Proglašenju „Godine hrvatskog ljekarništva“ pridonijelo je obilježavanje sljedećih događaja:

- 430 god. od pojave hrvatskih farmaceutskih izraza u „Dikcionaru“ Fausta Vrančića
- 150 god. uvođenja metarskog sustava u ljekarništvo
- 130 god. od donošenja prvog Zakona o ljekarništvu
- 120 god. djelovanja Hrvatskog farmaceutskog društva
- 100 god. od osnutka Ljekarničke komore u Republici Hrvatskoj
- 80 god. Farmaceutskog glasnika i sindikalnog udruživanja
- 50 god. Sekcije farmaceutskih seniora
- 30 god. djelovanja Hrvatske Ljekarničke komore.

Svaka od tih obljetnica podsjetnik je na ljude koji su hodali stazom kojom danas nastavljamo.

Ljekarništvo u Republici Hrvatskoj je visoko regulirana profesija koja obuhvaća kontinuiranu edukaciju farmaceuta i farmaceutskog tehničara, stroge propise za izdavanje lijekova te brigu o javnom zdravstvu. Ljekarne nisu samo mjesta za izdavanje i nabavu lijekova, nego i centri za zdravstveno savjetovanje.

Stoga 2025., Godina hrvatskog Ljekarništva, predstavlja priznanje neprekidnom radu i doprinosu hrvatskih Ljekarnika zdravlju zajednice te jača svijest o važnosti naše struke i njezine neizostavne uloge u razvoju društva.

*„Gospod od zemlje pravi lijekove
i razborit ih čovjek ne odbacuje.
Nije li po drvetu voda postala slatka,
pokazujuć tako svoju moć?
Ljudima je dao znanost
da uzmognu slaviti snagu djela njegovih.
Njima se liječi i bol ublažuje,
od njih Ljekarnik lijekove priprema.
Tako nema kraja djelima njegovim
i po njemu se blagostanje širi svijetom.“*

Knjiga Sirakova
Psalam 38, 4-8

Literatura:

1. <https://www.hljk.hr>.
2. <https://biblija.ks.hr>.
3. <https://narodne-novine.nn.hr>.

Pripremila:

*Dragica Begić, mag. pharm.,
izvrstan savjetnik,
Zdravstveno učilište, Zagreb*

35 GODINA MATURE

Ove godine naše kolegice i kolega Farmaceutske škole Zagreb generacija 1986./1990. okupili su se 18. 10. 2025. u Zagrebu povodom 35 godina mature i u brojnom, veselom društvu proslavili svoju veliku obljetnicu. Čestitamo!

21. LISTOPADA SLAVIMO FARMACEUTSKE TEHNIČARE — SRCE SVAKE LJEKARNE!

Dan farmaceutskih tehničara obilježava se svake godine treći utorak u listopadu. Ovaj dan posvećen je svim farmaceutskim tehničarima kako bi se istaknula njihova uloga u zdravstvenom sustavu i priznao njihov doprinos unutar njega.

Datum nije vezan uz određeni događaj, već je simbolično odabran kako bi se istaknula važnost uloge farmaceutskih tehničara te potaknulo razumijevanje i poštovanje prema ovom zanimanju.

Podrijetlo ove proslave datira iz 2015. godine, stvaranjem Nacionalnog dana farmaceutskih tehničara u Sjedinjenim Američkim Državama, inicijative usmjerene na vrednovanje i davanje vidljivosti profesiji farmaceutskog tehničara.

Positivan utjecaj te proslave doveo je do njezina usvajanja u nekoliko zemalja, a 2023. godine Europsko udruženje farmaceutskih tehničara (EAPT) službeno je donijelo proslavu u Europu, pretvorivši je u europski/međunarodni referentni datum.

Od tada se dan obilježava u nekoliko europskih zemalja kao trenutak za odavanje počasti profesionalnosti, predanosti i odgovornosti farmaceutskih tehničara, jačajući njihov doprinos kvaliteti zdravstvene skrbi.

Tijekom godina, ova proslava nastojala je podići veću svijest o profesiji, potaknuti suradnju među zdravstvenim djelatnicima i istaknuti važnost ovih stručnjaka u sektorima u kojima rade.

Stoga Međunarodni dan farmaceutskih tehničara predstavlja prekretnicu koja simbolizira evoluciju i priznanje profesije, ističući farmaceutske tehničare kao bitan dio zdravstvenih timova u službi pacijenata i zajednica.

Nekoliko crtica iz našeg rada:

Jeste li znali da farmaceutski tehničari često budu prva točka kontakta za pacijente, dajući smjernice o bezreceptnim lijekovima i medicinskim proizvodima?

Jeste li znali da farmaceutski tehničari pridonose sigurnosti pacijenata djelujući preventivno kako bi se smanjio rizik povezan s načinom života i ostalim čimbenicima?

Jeste li znali da je više od 400.000 farmaceutskih tehničara u Europi uključeno u pripremu, izdavanje i savjetovanje o bezreceptnim lijekovima, medicinskim pomagalima i sl.?

Jeste li znali da farmaceutski tehničari sudjeluju u pripremi citotoksičnih lijekova koji su dio kemoterapije i služe kao kamen temeljac u borbi protiv svih oblika karcinoma?

Jeste li znali da farmaceutski tehničari imaju ključnu ulogu u farmaceutskoj industriji, udovoljavajući strogim standardima sigurnosti i učinkovitosti, prije nego što bilo koji proizvod dospije do pacijenata?

Jeste li znali da farmaceutski tehničari sudjeluju u nabavi, upravljanju zalihama i osiguravaju dostupnost proizvoda?

Ove godine posebno ističemo da...

“U primarnoj zdravstvenoj zaštiti, farmaceutski tehničari, kao dio tima, igraju vitalnu ulogu, donoseći stručnost u učinkovito upravljanje procesima, što smanjuje opterećenje na liječnike i medicinske sestre, doprinosi kvaliteti skrbi.” (vidi više na *The Annals of Family Medicine*, 2025, 23.5: 412-418)

“Farmaceutski tehničari mogu igrati vitalnu ulogu u proširenju usluga imunizacije, poboljšanju prihvaćanja cjepiva i smanjenju opterećenja farmaceuta.” (vidi više o *Healthcare* 2025, 13(15), 1862)

“Odgovarajuće razine farmaceutskih tehničara omogućuju uravnoteženu raspodjelu zadataka, učinkovito upravljanje njihovim odgovornostima, izbjegavanje preopterećenosti i osiguravanje točnosti te smanjenje potencijalnih pogrešaka.” (vidi više o J. Mark. Access Health Policy 2025, 13(3), 45)

“Farmaceutski tehničari koji sudjeluju u izradi onkoloških lijekova, sastavni su članovi multidisciplinarnog zdravstvenog tima, doprinoseći prevenciji, probiru i pružanju visokokvalitetne skrbi, osiguravajući sigurnu pripremu i izdavanje lijekova protiv raka i potpornih lijekova te podržavajući pacijente tijekom cijelog tijeka njihove bolesti.” (vidi više na Journal of Oncology Pharmacy Practice, 2021, 27.4: 785-801.)

Dan farmaceutskih tehničara postaje sve važniji, služeći kao podsjetnik na ključnu ulogu koju farmaceutski tehničari imaju u održavanju zdravlja i dobrobiti pacijenata i zajednice.

Čestitamo svim farmaceutskim tehničarima na profesionalnosti i na značajnom i odlučujućem doprinosu zdravlju i dobrobiti svih!

Danas slavimo stručnost, predanost i brigu farmaceutskih tehničara koji svakodnevno doprinose sigurnijoj i kvalitetnijoj terapiji pacijenata.

Naš rad čini razliku — hvala svim farmaceutskim tehničarima što ste važan dio zdravstvenog tima!

Znanje. Briga. Povjerenje.

21. listopada slavimo **farmaceutske tehničare** — srce svake ljekarne!

Znanje. Briga. Povjerenje.
Danas slavimo **farmaceutske tehničare** — srce svake ljekarne!

Naš rad čini razliku — hvala svim farmaceutskim tehničarima što ste važan dio zdravstvenog tima!

**PHARMACY
TECHNICIAN DAY**

21 OCTOBER 2025

 EAPT
European Association
of Pharmacy Technicians

Ove godine smo Dan farmaceutskih tehničara proslavili i nizom aktivnosti diljem Hrvatske.

U nastavku je par slika s obilježavanja Dana farmaceutskih tehničara.

Podružnica Zagreb:

Podružnica Varaždinsko-međimurska:

Podružnica PGI, članovi HDFT-a iz Ličko-senjske županije:

Podružnica Sisačko-moslavačka:

POVODOM MEĐUNARODNOG DANA
FARMACEUSTKIH TEHNIČARA
ORGANIZIRAMO

**BESPLATNO MJERENJE
ŠEĆERA**

30.10.2025.

17 - 18:30 h

U CRVENOM KRIŽU
HRVATSKA KOSTAJNICA
(JOSIPA MARICA 2 - DOM ZDRAVLJA)

U SURADNJI S HRVATSKIM
DRUŠTVOM FARMACEUSTKIH
TEHNIČARA, PODRUŽNICA
SISAČKO-MOSLAVAČKE
ŽUPANIJE

KAKO PLATITI ČLANARINU?

Svoju člansku obvezu plaćanja članarine možete obaviti uplatom na račun HDFT-a. Kod uplate preko uplatnice, molimo vas da ispunite sve rubrike:

1. za godinu za koju plaćate članarinu
2. svoj broj članske iskaznice, svoj OIB
3. točan broj IBAN HR3423600001101240952 te svoje ime i prezime.

Članarina od iduće godine je 25,00 EUR-a.

Članarina za nezaposlene je 3,00 EUR-a.

Članarina za umirovljenike je 8,00 EUR-a.

Upisnina od iduće godine je 5,00 EUR-a.

Ponovna upisnina je 40,00 EUR-a.

Članarina se mora uplatiti do 1. ožujka tekuće godine. (Statut, čl. 26., str. 3.)

Ako ste iz bilo kojeg razloga ostali u dugu, članarinu treba uplatiti prvo za protekle godine.

ZAHVALJUJEMO SVIMA KOJI SU PODMIRILI SVOJU ČLANSKU OBVEZU.

***Obvezno javite na adresu HDFT-a ili e-poštu:
tajnik@hdft.hr svaku promjenu prezimena,
adrese stanovanja i mjesta rada.***

**ČLANARINA JE OSNOVNI IZVOR
NAŠIH PRIHODA!!!**

UPUTE ZA SURADNJU

Časopis donosi

1. Originalne stručne radove iz područja farmacije i srodnih struka.
2. Informacije o novoodobrenim lijekovima, prirodnim lijekovima, homeopatskim proizvodima, dijetetskim namirnicama i preparatima za medicinsku kozmetiku.
3. Intervjue s uglednicima iz javnog života i struke te članovima HDFT-a.
4. Članke o radu farmaceutskih ustanova i poduzeća te komentare zakonskih propisa i podzakonskih akata važnih za struku.
5. Izvješća o radu tijela HDFT-a, komisija i podružnica te održanim skupovima u organizaciji HDFT-a ili drugim udrugama čija tematika predstavlja interes članova.
6. Uprite članova s odgovorima.
7. Društvenu rubriku.
8. Različite vijesti i obavijesti.

Tehničke upute za pripremu tekstova za objavljivanje

1. Tekstovi mogu biti dostavljeni elektroničkom poštom, pisani u programu Microsoft Word document, s dvostrukim proredom, format B5 (ISO), sve margine 2,5 cm; slova calibri, veličina 11 pt.
2. Crteži, tablice i fotografije - trebaju biti jasni i oštri, da se mogu valjano reproducirati. Trebaju biti označeni brojem, odnosno mjestom gdje se nalaze u tekstu, a slike pojedinačno spremite kao posebni dokument u JPG formatu.
3. Na početku teksta upisati
 - naslov, ime(na) i prezime(na) autora, titula, znanstveni stupanj
 - pune nazive ustanove
 - podnaslove u tekstu pisati **bold** slovima i odvojiti razmakom između redova.
4. Literaturu citirati redosljedom, kako je navedena u tekstu te dolje navedenim načinom.
Časopisi: prezime autora i inicijal imena, naslov članka u originalu, skraćeni naziv časopisa prema međunarodnim referentnim časopisima, godište izlaženja, svezak, godina izdanja i stranice.
Primjer: Francetić I., Vrhovac B., Praćenje nuspojava lijekova u Hrvatskoj 1993. godine, Pharmaca 32 (1994), 221-36.
Knjige: prezime autora i inicijal imena, naslov knjige, izdavač, grad, godina izdanja i stranica.
Primjer: Bencarić L., Registar lijekova u Hrvatskoj, Udruga zdravstva Zagreb, Zagreb, 1994, 34.
5. Preporučena duljina teksta je 5 – 10 stranica.
6. Svi tekstovi podliježu lekturi.
7. Materijali se šalju na adresu izdavača: Hrvatsko društvo farmaceutskih tehničara, Vlaška 81a (dvorište), 10000 Zagreb, ili elektroničkom poštom na adresu: urednistvo@hdft.hr
8. Materijali se ne vraćaju.

“**FARMACEUTSKI TEHNIČAR**” je stručno informativno glasilo Hrvatskog društva farmaceutskih tehničara sa sjedištem u Zagrebu, Vlaška 81a (dvorište). Upisano u registar Udruge RH, 6. travnja 1998. godine pod brojem 00000551.

Ured za priopćavanje Vlade RH, temeljem Zakona o priopćavanju, izdao je potvrdu pod rednim brojem 50402/97-01, 9. svibnja 1997. godine o prijavi novina i odobrio izlaženje ISSN 0350-5715.

Osnivač lista je Hrvatsko društvo farmaceutskih tehničara, a financira se sredstvima HDFT-a i prodajom stranica lista za promidžbene poruke, uz pomoć drugih institucija i donatora.

Stručno informativni časopis izlazio je od 1968. do 1975. godine pod imenom BILTEN; 8 god., 16 brojeva, a od 1976. do 1985. godine, 9 god., 11 brojeva pod imenom FARMACEUTSKI TEHNIČAR.

List izlazi četiri puta godišnje u obujmu koji utvrdi nakladnik, a primaju ga svi članovi HDFT-a besplatno. **Odgovornost za stručnost tekstova preuzimaju autori.**

SADRŽAJ

Izreka	3
Uvodnik	5

STRUČNI ČLANCI

Zdrav odnos prema poslu farmaceutskeg tehničara – treba li posao imati smisao?	7
Nutricionistički kutak u ljekarni – budućnost međuprofesionalne suradnje	13
Suvremeni koncepti proizvodnje	15
Herpes simplex	17
Sindrom policističnih jajnika – uzroci, simptomi i prirodne mogućnost liječenja	21
Farmaceutski tehničar u funkciji skrbi za pacijente alergičare	25
Kako podaci postaju korisne informacije?	27

RAD DRUŠTVA

Posjet završnom razredu srednje medicinske škole u Zagrebu – smjer farmaceutskeg tehničar	31
Zapisnik Izborne skupštine HDFT-a u mandatnom razdoblju 2026. – 2030. godine	32
Financijski plan HDFT-a za 2026.....	37
Plan rada HDFT-a za 2026.....	39
Stručni skup s temom: “LJEPOTA ZDRAVLJA – Za zdravlje danas i sutra“	41

DOGAĐANJA

Kako smo obilježili godinu hrvatskog ljekarništva	49
35 godina mature	52
21. listopada slavimo farmaceutske tehničare— srce svake ljekarne!	52